

Druhy historických publikací a odborné časopisy

Bibliografické databáze

- Pro historiky je klíčová online databáze, která je dostupná na <https://biblio.hiu.cas.cz/>
- Důležitý je také souborný katalog Národní knihovny <https://aleph.nkp.cz/>
- Akademie věd pravidelně vydává bibliografie české historie – jsou dostupné v knihovnách

Knihovny

- Univerzitní knihovna SLU

<https://www.slu.cz/slu/cz/univerzitni-knihovna/>

- Knihovna Slezského zemského muzea

<http://www.szm.cz/rubrika/98/ustredni-knihovna.html>

- Vědecká knihovna v Ostravě

<https://www.svkos.cz/>

Druhy historických časopisů

- Odborné
- Populárně naučné
- Regionální

Odborné časopisy

Odborné časopisy

- Český časopis historický
- Časopis Matice moravské
- Časopis Národního muzea (*Časopis společnosti vlastenského Museum v Čechách, Časopis Českého musea*)
- Slezský sborník
- Časopis slezského muzea
- Slovanský přehled
- Moderní dějiny
- Dějiny – teorie – kritika
- Historická geografie
- MEDIAEVALIA HISTORICA BOHEMICA
- ACTA HISTORICA UNIVERSITATIS SILESIANAE OPAVIENSIS

Český časopis historický (ČČH)

- Vychází od roku 1895, založen byl v roce 1894
- Zveřejňuje významné výsledky bádání o českých a světových dějinách, materiálové studie, diskuse, recenze i zprávy a přehledy o domácí i zahraniční historiografické produkci
- Vydává ho **Historický ústav Akademie věd ČR**, vychází 4x ročně
- <http://www.hiu.cas.cz/cs/nakladatelstvi/periodika/cesky-casopis-historicky.ep/>

Časopis Matice moravské (ČMM)

- *Časopis Matice moravské* patří k historickým časopisům s dlouholetou tradicí. Byl založen již v roce **1869** a vycházel s výjimkou let 1883–1890 a posledních let nacistické okupace nepřetržitě
- zaměřuje se především na vydávání vědeckých studií a článků, v nichž jsou předkládány nejnovější poznatky spjaté s dějinami Moravy, českých zemí a střední Evropy.
- Vychází 2x ročně a vydává jej Matice moravská
- <http://www.malice-moravska.cz/casopis-malice-moravske>

Časopis národního muzea

- Nejstarší stále vycházející český odborný časopis
- Existují dvě větve – jedna je zaměřena na historii, druhá na přírodní vědy
- Založen Františkem Palackým v roce 1827
- <https://www.nm.cz/>

Slezský sborník (SISb)

- Slezský sborník se řadí k nejstarším odborným historickým časopisům v České republice. Založen byl pod titulem Věstník Matice opavské již roku 1878, přičemž od roku 1892 vycházel jako periodikum. Dnešní název pak nese trvale od roku 1936
- Zaměřuje se na dějiny Slezska v širších souvislostech
- Vydává jej Slezské zemské muzeum, vychází 2x ročně
- <http://www.szm.cz/rubrika/71/veda-a-vyzkum/periodika/slezsky-sbornik.html>

Časopis slezského muzea

- Dvě větve – historická a přírodovědná
- Odborná a vědecká náplň vychází především ze společenskovědných disciplín, zastoupených v organizaci, tedy archeologie, historie, umělecké historie, numismatiky, etnografie, muzikologie, dějin divadla, dějin literatury a muzeologie
- Vychází 3x ročně
- <http://www.szm.cz/rubrika/73/veda-a-vyzkum/periodika/casopis-szm-serie-b-vedy-historicke.html>

Slovanský přehled

- Založen 1898
- Zaměřen na dějiny střední, východní a jihovýchodní Evropy
- Vychází 3x ročně, vydává jej Akademie věd ČR
- <http://www.hiu.cas.cz/cs/nakladatelstvi/periodika/slovansky-prehled.ep/>

Moderní dějiny

- Specializované periodikum s podtitulem Časopis pro dějiny 19. a 20. století. Je určeno k publikování analytických studií, materiálů a dokumentů k obecným a českým dějinám uvedeného období.
- Vychází 2x ročně, vydává jej Akademie věd ČR
- <http://www.hiu.cas.cz/cs/nakladatelstvi/periodika/moderni-dejiny.ep/>

Populárně naučné

Dějiny a současnost

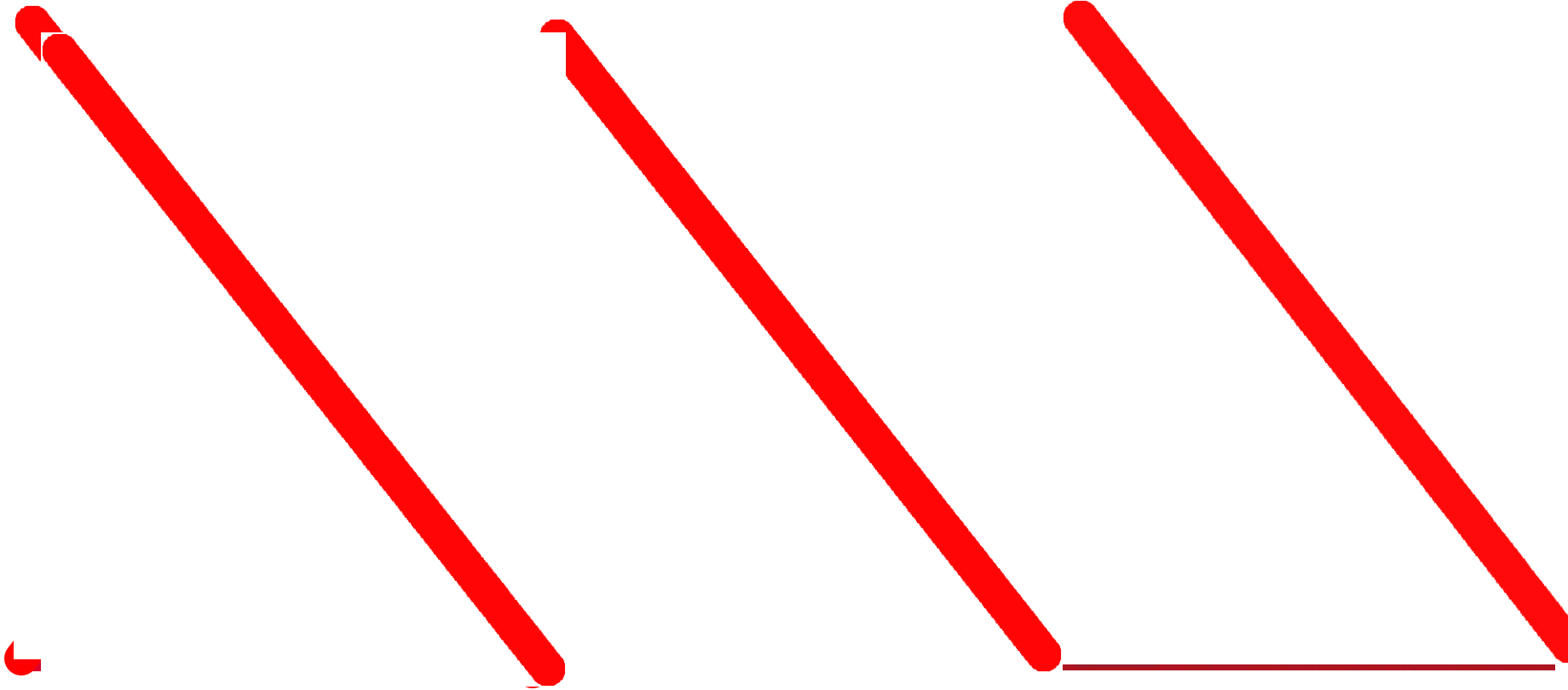
- Časopis Dějiny a současnost (ĎaS) byl založen v roce 1959, na podzim roku 1969 bylo jeho vydávání úředně zastaveno. V roce 1990 byl časopis obnoven, od roku 2005 vychází jako měsíčník. **Časopis se zaměřuje na kvalitní popularizaci historie jako vědy. Autory článků jsou výhradně vědečtí pracovníci, vysokoškolští pedagogové, doktorandi a studenti historických oborů, archiváři, muzeologové a historici umění**
- <http://dejinyasoucasnost.cz/>

Historický obzor

- Časopis Historický obzor, s podtitulem časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie vznikl v roce 1991, vychází formou dvojčísel šestkrát ročně
- <http://www.historickyobzor.com/>

- Časopisy typu Epoque, History, Akta History apod.
nejdou populárně naučnými časopisy!

Regionální časopisy

- **Vlastivědný sborník Krkonoše - Podkrkonoší**
- **Středočeský sborník historický**
- **„Královéhradecko“**
- **„Orlické hory a Podorlicko“**
- **Východočeské historické listy**
- **Acta musealia (Muzeum východní Moravy ve Zlíně)**
- **„Těšíňsko“**

Druhy historických publikací

- Odborná studie
- Zpráva
- Referát
- Recenze
- Anotace
- Resumé
- Autoreferát

Odborná studie

- Musí být založeny na studiu pramenů a literatury
- Přinášejí nové vědecké poznatky nebo revidují starší názory
- Forma může být různá – od drobnějších článků až po rozsáhlé studie
- Vždycky musí být správně ocitované

Monografie

- = odborná kniha
- Nejvýznamnější a nejdůležitější druh odborné práce
- Zabývají se všestranným vědeckým výzkumem vymezeného historického objektu/události/osoby atd.

Zpráva

- Může být buď písemná nebo ústní
- Obvykle se používá písemná, nejčastěji jako **zpráva o literatuře** (neplést s recenzí) – stručně naznačí obsah díla a uvádí základní bibliografické údaje
- Kromě literatury mohou referovat např. také o konferencích či seminářích – obecně o událostech vědeckého života

Referát

- Opět mohou být písemné i ústní
- V případě referátu o literatuře je cílem autora charakterizovat obsah knihy, nastítnit formu a použité metody, případně zhodnocení díla v širším kontextu
- Odlišná forma – konferenční referáty – mají představit obsah autorovy práce (studie)

Autoreferát

- Píše se nejčastěji v případě závěrečných prací, především disertačních
- Jedná se o autorem sestavenou zprávu o jeho díle, je rozsáhlejší než resumé a má nastítnit základní teze práce a použité postupy a metody

Recenze

- Neplést se zprávou ani s referátem – jejich úloha je hlavně informativní, **recenze spočívá v hlubší analýze předkládaného díla a jeho kritickém zhodnocení**
- V recenzi musí být proveden kritický rozbor práce a zhodnocení, jak autor pracuje s prameny a literaturou, jak jeho práce teoreticky ukotvena, případně jaké jsou přínosy práce apod.

Resumé

- Obvykle se přikládá k odborným studiím/monografiím
- Jedná se o stručné shrnutí obsahu práce

Díky za pozornost!

